

Fylkesmannen i Buskerud

BJERTNÆS RENOVASJON AS
Gamle Hallingdalsvei 6
3370 Vikersund

Drammen 3. april 2018

Deres ref.:
Børre Bjertnæs

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2012/3643
Saksbehandler:
Irene Tronrud

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Bjertnæs renovasjon sorteringsanlegg Kontrollnummer: 2018.025.I.FMBU

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Børre Bjertnæs

Fra Fylkesmannen i Buskerud:
Irene Tronrud

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i
Buskerud:*
Gunlaug Kristin Engen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Bjertnæs renovasjon sorteringsanlegg den 8. mars 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Buskerud avdekket 7 avvik og ga ingen anmerkning(er) under inspeksjonen.

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1, 4, 6 og 7. Avvikene 1,4 og 7 er gjentakende fra tilsynet i 2012. Når det gjelder avvik 6, har anlegg som ikke har finansiell sikkerhet ikke lov til å ta imot farlig avfall.

Avvik:

- Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull
- Virksomhetens håndtering av EE-avfall er mangelfull
- Virksomheten blander farlig avfall (impregnert trevirke) med annet avfall
- Virksomheten tar imot farlig avfall fra næring som ikke er deklarerert, og deklarerer på seg selv uten å ha fullmakt
- Virksomheten hadde ingen journal for mottatt farlig avfall

- Virksomheten har ikke en godkjent finansiell sikkerhet for farlig avfall som mottas og lagres på anlegget
- Virksomheten har svært mangelfull internkontroll for ytre miljø

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

3. april 2018	Irene Tronrud	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	fagsjef
	Fylkesmannen i Buskerud	

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BJERTNÆS RENOVASJON AS	
Organisasjonsnr.: 971991224	Eies av: 981585003
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: Bjertnæs renovasjon sorteringsanlegg	Anleggsnr.: 0623.0022.02
Kommune: Modum	Fylke: Buskerud
Anleggsaktivitet: Avfall - mottak, mellomagring og sortering	
Tillatelse gitt: 26.05.2008	Sist endret: 05.10.2012

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningslovgivningen overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens aksjon for Mottak og mellomagring av farlig avfall 2018.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslippskontroll
- Risikovurdering
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Bjertnæs renovasjon sorteringsanlegg plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Bjertnæs renovasjon sorteringsanlegg innen 15. mai 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på avvikene 1, 4, 6 og 7 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Store mangler i internkontrollen, spesielt på skriftlig dokumentasjon, mangler i forbindelse med håndtering og deklarerings av farlig avfall var også avvik ved Fylkesmannens tilsyn i 2012. Virksomheten informerte Fylkesmannen i brev av 12. juni 2012 at tiltak var iverksatt for å rette avvikene.

Gjennomføringen av tiltakene vil bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmbupost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Buskerud v/Irene Tronrud.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varslar herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jf. forurensningsloven § 73 dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 15. mai 2018. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Buskerud innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 6. mars 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Bjertnæs Renovasjon sorteringsanlegg bli ilagt et gebyr på kr 22 800,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Buskerud. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Buskerud (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5 *Forsvarlig oppbevaring av farlig avfall*. Avfallsforskriften kap.11 vedlegg 4 punkt 1 *Lagring av farlig avfall*. Tillatelse etter forurensningsloven til omlasting, sortering og mellomlagring av farlig avfall for Bjertnæs Renovasjon AS (Tillatelsen) punkt 4.4. *Håndtering av farlig avfall*.

Kommentarer:

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Alle som håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Lagret farlig avfall skal være merket, slik at det fremgår hva som er lagret. Virksomheten skal videre ha kart over sitt lager av farlig avfall, hvor det fremgår hvor forskjellige typer farlig avfall er lagret. Lageret av farlig avfall skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang.

Virksomheten hadde flere containere for farlig avfall. Containerne manglet skilting for farlig avfall utvendig. Merkingen av de ulike avfallsfraksjonene som stod inne i containerne manglet også. Containeren hvor virksomheten blant annet lagret bilbatterier, småbatterier, lysstoffrør og diverse bokser med maling og lakk var åpen i front (den hadde kun tre vegger), og var ikke sikret mot uvedkommende. Videre stod både bilbatteriene og lysstoffrørene plassert helt i ytterkant av containeren og var delvis dekket av snø under tilsynet.

Kontainer for vinylbelegg var umerka. Den var overdekket av en presenning under tilsynet, men deler av vinylbelegget i fremkant av containeren var likevel dekket av snø. Containerne for impregnert trevirke var også umerka og var ikke overdekket; treverket oppe i containerne var dekket av snø.

Virksomheten kunne ikke under tilsynet fremvise kart over sitt lager av farlig avfall, hvor det fremgår hvor de forskjellige typer farlig avfall er lagret.

Mangelfull håndtering av farlig avfall var også avvik ved Fylkesmannens forrige tilsyn i 2012.

Avvik 2

Virksomhetens håndtering av EE-avfall er mangelfull

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 4.2.4 *Lagring av avfall*. Avfallsforskriften kap 1. Kasserte elektriske og elektroniske produkter § 1-5 *Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall*

Kommentarer:

EE-avfall kan inneholde komponenter eller stoffer som er miljøfarlig. EE-avfall skal oppbevares separat og slik at det ikke innebærer fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Lagring av kasserte EE-produkter skal foregå slik at gjenvinningsmulighetene ikke reduseres og slik at helse- og miljøskadelige stoffer ikke lekker ut og spres. Lagring skal skje i egne beholdere egnet for formålet. Lagring skal foregå på fast dekke under tak og skjerming mot vær og vind. Eventuelt spill skal kunne samles opp.

Under tilsynet observerte Fylkesmannen hvitevarer stående ute uten tak. Ved siden av disse hvitevarene stod det utplassert en IBC-beholder med diverse EE-avfall (ledninger mm). EE-avfallet var dekket av snø.

.

Avvik 3

Virksomheten blander farlig avfall (impregnert trevirke) med annet avfall

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5 Forsvarlig oppbevaring av farlig avfall og tillatelsen punkt 4.4 Håndtering av farlig avfall

Kommentarer:

Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall.

Under tilsynet informere virksomhetens representant Fylkesmannen om at de har innført en praksis hvor de enkelte ganger lagrer impregnert trevirke sammen med restavfall eller sammen med fliser og porselen. Dette gjelder de gangene hvor kunden ved levering muntlig informerer virksomheten om at det impregnerte treverk ikke inneholder farlige stoffer. Det gjøres ingen kvalitetskontroll på at dette stemmer.

Avvik 4

Virksomheten tar imot farlig avfall fra næring som ikke er deklarerert, og deklarerer på seg selv uten å ha fullmakt

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-12 virksomhetens deklarasjonsplikt om avfallets innhold og § 11-13 – plikter til den som håndterer farlig avfall. Tillatelsen punkt 4.4.1 Mottak av farlig avfall

Kommentarer:

Virksomheter som leverer farlig avfall har deklarasjonsplikt om avfallets innhold, jf. avfallsforskriften § 11-12. Den som driver mottaksanlegget skal påse at virksomheter som leverer farlig avfall har deklarerert det farlige avfallet og sørge for at deklarasjonsskjema følger alle leveranser ved viderelevering. Første mottaker av det farlige avfallet kan deklare på vegne av avfallsprodusent, dersom avfallsprodusent har gitt første mottaker fullmakt til dette.

Virksomheten informerte Fylkesmannen under tilsynet om at de ikke har etablert et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklarerert. Alt farlig avfall som virksomheten mottar deklarerer Bjertnæs Renovasjon på seg selv. Virksomheten har ikke innhentet fullmakter fra noen av avfallsprodusentene til dette. Bjertnæs Renovasjon informerte under tilsynet at de iblant annet regelmessig tar imot blybatterier fra Modum kommune, som virksomheten deklarerer på seg selv, uten fullmakt fra kommunen.

Mangelfull deklarerer var også avvik ved Fylkesmannens forrige tilsyn i 2012.

Avvik 5

Virksomheten hadde ingen journal for mottatt farlig avfall

Avvik fra:

Avfallsforskriften kap.11 vedlegg 4, punkt 6 Journalføring. Tillatelsen punkt 4.4.2 Lagring av farlig avfall

Kommentarer:

Virksomheten skal føre journal over opplysninger om mottak, lagring og viderelevering av alt farlig avfall som virksomheten mottar. Journalen skal oppbevares i minst tre år.

Virksomheten kunne ikke under tilsynet legge frem journal over typer og mengder farlig avfall som var lagret på anlegget. Virksomheten informerte Fylkesmannen om at de ikke har etablert et system for journalføring av det farlige avfallet. Virksomheten kunne derfor ikke dokumentere hvor lenge det farlige avfallet hadde stått lagret på anlegget eller om mengde farlig avfall var innenfor grensen i tillatelsen på 50 tonn lagret til enhver tid.

Avvik 6

Virksomheten har ikke en godkjent finansiell sikkerhet for farlig avfall som mottas og lagres på anlegget

Avvik fra:

Avfallsforskriften kap.11 – vedlegg 4, punkt 4 jf. §§ 11-6 og 11-18

Kommentarer:

Det fremgår av avfallsforskriften at anlegg for mottak og mellomagring av farlig avfall, med tillatelse gitt før 1. januar 2016, fra 1. januar 2018 skal ha en finansiell sikkerhet til dekning av kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved

nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer. Sikkerhetsstillelsen skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå når det farlige avfallet skal tas hånd om på en forsvarlig måte, inkludert utgifter til f.eks. transport. Beregningen av sikkerhetsstillelsens størrelse skal basere seg på hvilke typer farlig avfall anlegget kan motta, og hvor stor mengde farlig avfall som maksimalt kan lagres i henhold til anleggets tillatelse. Sikkerhetsstillelsen skal skje i form av pant i sperret bankkonto til fordel for forurensningsmyndigheten med et innbetalt beløp tilsvarende det beløp som skal sikres, eller ved en ubetinget påkravsgaranti fra bank utstedt til forurensningsmyndigheten på tilsvarende beløp. Dersom det kan godtgjøres at det vil gi tilsvarende sikkerhet, kan forurensningsmyndigheten etter en konkret vurdering godkjenne annen form for sikkerhetsstillelse. Det fremgår videre at uten en godkjent sikkerhetsstillelse kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre særlige forhold foreligger, og Fylkesmannen innvilger midlertidig utsettelse av kravet.

Under tilsynet fremkom det at sikkerhetsstillelse for farlig avfallsagring ikke er etablert for Bjertnæs Renovasjon sitt anlegg. Selv om sikkerhetsstillelse ikke er etablert og godkjent innen fristen som er satt til 1. januar 2018, har virksomheten likevel tatt imot og lagret farlig avfall etter dette.

Avvik 7

Virksomheten har svært mangelfull internkontroll for ytre miljø

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd nr.1, 2, 6, 7 og 8

Tillatelsen punkt 2.5 Internkontroll, punkt 2.5.1 Risikovurdering og forebyggende tiltak, punkt 2.5.2 Avvikshåndtering, punkt 4.2.1 Mottakskontroll, punkt 4.2.2 Kompetanse, punkt 6.1 Beredskap

Forurensingsloven § 40 beredskapsplikt

Kommentarer:

Det skal etableres og utøves internkontroll i samsvar med forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Dette innebærer blant annet utarbeidelse av utarbeidelse av rutiner som ivaretar virksomhetens og myndighetenes behov for dokumentasjon på hvordan prosessen fra mottak, lagring og viderelevering av farlig avfall gjennomføres og hvordan blant annet kravene i tillatelsen og avfallsforskriften kap.11 vedlegg 4 etterkommes.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 2 – opplæring og kompetanse

Tillatelsen krever at Bjertnæs Renovasjon AS skal påse at anlegg og installasjoner drives av personer med tilstrekkelig opplæring og kunnskap. Opplæring skal kunne dokumenteres. Bjertnæs Renovasjon AS plikter å sikre at ansatte har nødvendige kunnskaper om tillatelsen og andre prosedyrer og rutiner.

Personell som håndterer farlig avfall, har kontakt med kunder eller sorterer avfall, skal ha nødvendig kompetanse om farlig avfall slik at dette sikres forsvarlig håndtering. Kompetanse skal minst omfatte kunnskap om gjeldende regelverk og god praksis. Det

skal foreligge en skriftlig plan for hvordan kompetansen skal økes og holdes oppdatert. Plan for kompetanse og kunnskapsøkning skal kunne dokumenteres (f.eks. i internkontrollrutinene).

Under tilsynet fremkom det at Bjertnæs Renovasjon hadde liten kunnskap både om sin egen tillatelse og bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 om minimumskrav til anlegg for mottak og mellomagring av farlig avfall. Virksomheten kjente blant annet ikke til rammen i sin egen tillatelse for farlig avfall i punkt 1.1. (mengde lagret farlig avfall er begrenset til 50 tonn og lagringstid 6 måneder). Videre kjente virksomheten ikke til kravene avfallsforskriften om etablering av finansiell sikkerhet for farlig avfall.

Virksomheten kunne under tilsynet ikke legge frem dokumentasjon på opplæring innen farlig avfall. Bjertnæs Renovasjon kunne heller ikke legge fram en skriftlig plan for hvordan kompetansen skal økes og holdes oppdatert.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6- risikovurdering ytre miljø

Å kartlegge risiko er viktig for å forebygge ulykker og helse- og miljøskader. Ved gjennomføring av en risikovurdering kartlegges hvilke forhold ved driften som kan føre til forurensning, og hva som kan gjøres for å forebygge at noe slikt skjer. Når risikoen er identifisert og tiltak og aktivitet er prioritert, må det lages en forpliktende handlingsplan. I handlingsplanen må konkrete tiltak spesifiseres og prioriteres. Tiltakene kan dreie seg om alt fra tekniske forbedringer, opplæring og øvelser, nye rutiner mv. Oppfølging av handlingsplanen må også dokumenteres.

Også forhold virksomheten vurderer at ikke utgjør noen reell risiko bør inkluderes i risikovurderingen, sammen med en begrunnelse for hvorfor det ikke er nødvendig med tiltak.

Bjertnæs Renovasjon la frem risikovurdering for ytre miljø under tilsynet. Denne var sist revidert 13. september 2016. Risikovurderingen var ikke tilstrekkelig dekkende for aktivitetene ved anlegget. Følgende forhold knyttet ved driften ved Bjertnæs Renovasjon, manglet blant annet i virksomhetens risikovurdering:

- risiko ved lagring av farlig avfall i usikret kontainer (ikke låsbar container – se avvik 1 over)
- risiko ved samlagring av impregnert trevirke sammen med annet avfall (se avvik 2 over)
- risiko ved lagring av farlig avfall uten overdekning / tak (se avvik 1 over)
- risiko for lagring av farlig avfall mer enn 6 måneder og mengde på anlegget over 50 tonn

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7 – rutiner:

Virksomheten må iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Fylkesmannen avdekket under tilsynet at virksomheten blant annet manglet skriftlig dokumentasjon på følgende rutiner eller hadde mangler i disse:

- Rutine for mottakskontroll av farlig avfall manglet
- Rutine for avvik ytre miljø hadde mangler, den omhandlet ikke avvik knyttet til virksomhetens egen håndtering av farlig avfall
- Rutine for journalføring manglet
- Rutine for deklarerer av farlig avfall (fullmakt mm) manglet
- Rutine for å sikre at det farlige avfallet ikke blir lagret lenger enn 6 måneder og grense mengde farlig avfall ikke overstiger 50 tonn manglet.
- Rutine for å dokumentere at personell har gjennomgått for eksempel intern opplæring manglet
- Rutine for gjennomføring av risikovurdering manglet

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 8 – systematisk gjennomgang av internkontrollen:

For å sikre at internkontrollen fungerer som forutsatt, må virksomheten foreta en systematisk gjennomgang av interkontrollen.

Beredskap

Virksomheten kunne ikke dokumentere at de hadde øvd på beredskap mot akutt forurensning det siste året, jf. krav i tillatelsen.

Mangelfull internkontroll knyttet til kjennskap til regelverk, skriftlig dokumentasjon av internkontrollen, opplæring, risikovurdering var også avvik ved Fylkesmannens forrige tilsyn i 2012.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen